ei saada. Tule sepp homme minu juure weskisse, siis peame nõuud ära, kaalume ja mõõdame, kuda kõik korda ja kombe saab seatud, miks ja mill kombel me kõik teinud ja teeme, näinud ja näeme, käinud ja käime.

„Jumalaga siis seks korraks," hüüdis sepp ja läks. Jumalaga!

— — — — — — — — — — — — — — — —

— — — — — — — — — — — — — — — —

„Hm, nii ta kõlbaks. Jah nii ta kõlbaks, minu pärast wähemaste," ütles järgmisel päewa sepp mulle tõendades, kui talle oma arwamist reisiloo kohta sinna awaldasin: Et esmalt kahekesi peatükk peatüki baawal ja päew päewa järele kõik kokku arwame ja üleste tähendame, mis meil laulu pidu teekonnal silma jubtunud, ning siis seame mõningase hea õpetuse nende nähtawuste juurde, kinnitame mõne j a h ning n e h ga omalt poolt ja anname kõik trükki.

„See pole paha nõuu. Sest saab inimestele tululik õpetus. Aga kas nad meie reisiluqu ka tähele panewad, kui nüüd ju nii palju wälja tuleb korraga?"

Teeme endid enne tuttawaks, külap nad siis meid nime pidi teiste hulgast ära tunnewad.

„Tõsi! Wäga tõsi! Õige!"

Reisilool on ka muidugi oma raskused, mis kirjutamist ja jutustamist takistawad, nõnda sama nagu teekonnal eneset raskused ees on. Seal tuleb palju wõõraid asju ja wõõraid inimesi waadata ja seletada ning arutada, hea on seal ikka, kui oma inimesed juba tuttawad on. Nõnda wõtame siis kohe iseenda elulood ja jubtumised käsile ja wiime nad wälja waatajate kätte. Nüüd on seks weel aega. Teekonnal pärast enam seda aega pole, ennast palju silitada. Teeme nüüd mis wõime.

„Aga kui meie nüüd endid maailmale hakkame ette seadma, kump meist siis peab jutustama?" küsis sepp.

Kõige hõlpsam on wist, kui paber ja sulg siin laua peal walmis seisab, kes siis juhtub toas olema ja kellel aega on, eks see jutusta. Segamini minemist ju karta pole, eks üks ütle teisele, mis ta jutustab.

5. Ilmad ja inimene.

Millest kõnelewad wõerad inimesed üksteisega, kui neil mingi iseäralikku jutu põhja ega hakatust ei ole?

Nad otsiwad kõigiti niisuguse asja, mis kõige tuttawam on mõlemile ning mille kohta selle pärast mõlemad kartmata oma arwamisi wõiwad awaldada.

„Kuda ilmad ka teie pool on?" küsib raudtee wagonis teine mees teise käest, kui igawus teda piinab ja ta juttu tahab westa naabri mebega oma kõrwal.

„Eks nad ole ka, nagu Jumal neid annud. Pole tänawu neil wäga wigagi. Esmalt tõutas liig kuiwa anda. Nüüd tuli aga minewal nädalal hea sagar wihma; see nädal sadas iga päew; weel tänagi tulin wihmaga kodunt wälja." Wõetakse nüüd wiljapõllud käsile, siis karjaloomad, wiimati naesed, lapsed ja kõik inimesed.

Igal pool kus käime ehk oleme ehk kus midagi pikemat kõneleme, on i l m ja jälle i l m platsis.

Niipalju on wasta waidlemata tõsi ja kindel, et iga inimene, ka kõige w a g a m g i, pisut i l m a l a p s on. Selle pärast ka ilmast niipalju kõnet on. Ei mitte! Siin on i l m oma wihmases ja lumises tähenduses wõetud. Meie keeles on sõnal ilm wäga laialine tähendus, nii et hõlpsaste temaga eksisi arwamisi wõib sünnitada. Kui mina i l m a l a p s ütlesin, siis jätsin maailma lapse hoopis mõtlest eemle ja tahtsin targu tähendada, et ilmad mitte üksi meie j u t t u s i d ei juhi, waid ka meie terwet loomu — keha, hinge ning waimu. Paha ilmaga wõib kõige parem inimene paha tuju sisse sattuda ja hea ilmaga on ka kõige õelam inimene natuke järelandlikum ja parem. Nii palju wõib siin küll wasta waielda, et ilmad ühesse inimesesse r o b k e m mõjuwad kui teisesse, wanadesse ülepea enam kui noortesse, aga see mõju on siiski igasse ühesse, kui ka mitte nii märksalt. Kahju, et sepp praegu siin ei ole, tema annaks meile juure hulga head õpetust ilmade kohta, sest tema isaisa kandis ilmadetegija nime, ning nimest wõime wähemaste nii palju arwata, et ta ilmasid paremaste tundis kui mõni muu loll terwes külas. Sepa isaisa olt poole oma eluaega soldat

Eesti-rahwa Kasuline Kalender 1886, lk. 21